

**СПОРТ І ПОЛІТИКА У ПОСТРАДЯНСЬКИХ КРАЇНАХ
(НА ПРИКЛАДІ РЕСПУБЛІКИ БІЛОРУСЬ)**

Постановка проблеми. Спортивна сфера володіє чималим політичним потенціалом, тому динаміка його реалізації, політизація спорту у країнах пострадянського простору збільшується. В політичну сферу активно інкорпуються успішні спортсмени, тренери, спортивні організації задля легітимації існуючої влади. Політики і чиновники залучаються до процесу спортивного адміністрування й управління. Спортивні успіхи країни сприяють формуванню у частини електорату уявлення про правильність владного курсу, справедливості існуючої системи цінностей. Проведення в країні значного міжнародного спортивного форуму дозволяє відволікти увагу населення від внутрішніх політичних, економічних, соціальних та інших проблем. Спорт використовуються як складова передвиборної кампанії політичних партій та лідерів.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. На пострадянському просторі інформація про технології використання спортсменів як лідерів громадської думки у ході виборчих кампаній, про побудову політичної кар'єри професійних спортсменів, про легітимацію представницької влади за допомогою діячів спорту існує у неофіційному вигляді, політичний аспект даного явища вивчається періодично. Аналізуючи літературу щодо взаємин політики і спорту, варто відзначити роботи А. Шатілова [23], В. Прозуменщикова [15], Н. Олейника, В. Ашанина, О. Камаева, В. Кудиненко, Л. Тарана, Л. Епштейна [13], В. Родіченка [17], С. Гуськова [3] та ін. Серед ґрунтовних праць особливо згадаємо колективну роботу російських авторів [12] та працю А. Ніліна [9], у яких продемонстровані конкретні приклади використання спорту як інструменту політичного впливу на суспільство впродовж ХХ століття.

Взаємозв'язок спорту з суспільством описаний в працях багатьох вітчизняних та зарубіжних політологів, істориків, соціологів, культурологів, зокрема нідерландського культуролога Й. Хейзінги [22], іспанського філософа О. Ортеги-і-Гасета [14]. У дослідженні проблеми відносин політики і спорту варто звертатись до публікацій, які розглядають процес впливу на масову свідомість і механізми маніпуляції нею за допомогою культури, ЗМІ та реклами [4,5,16]. З'явилися в останні роки дві російські дисертації А. Щепінова [24] та К. Нужденова [10], які окреслюють російську специфіку даного явища. Окрему групу джерел представляють роботи, у яких досліджується політика і спорт в СРСР, насамперед, книга американського історика, соціолога М. О'Махоуні [11]. Проте більшість робіт висвітлюють конкретні часові проміжки або конкретну спортивну подію. Практично відсутні узагальнюючі публікації присвячені взаєминам політики та спорту у Республіці Білорусь. Таким чином, аналіз літератури доводить, що спеціальних досліджень, які системно досліджують новітні тенденції взаємозв'язку політики і спорту обмаль.

Тому *метою* даної статті є дослідження процесу політизації спортивної сфери на пострадянському просторі (на прикладі Республіки Білорусь).

Виклад основного матеріалу. Спектр думок із приводу взаємин спорту й політики коливається між двома протилежними полюсами: одні дослідники вважають, що спорт не повинен мати нічого спільного з політикою («Спорт – поза політикою»), інші вважають, що спорт за своєю суттю є політичним явищем. Прихильники першого підходу, які орієнтуються на погляди відомого засновника сучасного олімпізму П. де Кубертена, стверджують, що спорт є самодостатнім, його мета та основний зміст зосереджені в ньому самому, а тому спорт має перебувати поза сферою політики [18,20,21]. Іншу, протилежну точку зору відстоював, наприклад, відомий англійський соціолог спорту П. Макінтош, який писав, що за своєю природою спорт приречений на зв'язок з політикою більше, ніж будь-який інший вид людської діяльності [25].

Подолати зазначені вище протиріччя в поглядах на роль спорту можна, якщо врахувати різний характер і різні завдання двох головних різновидів спорту – масового та елітного. Коли йдеться про основні, іманентні властивості спорту і його внутрішні функції (такі як символічна,

оздоровча, спілкування, соціалізації тощо), стає зрозумілим, що вони властиві обом різновидам спорту як соціокультурного феномену. Правила спортивних змагань, особливості техніки й тактики тих чи інших видів спорту, закономірності тренувального процесу, методика виконання фізичних вправ не є політичними. Як влучно зауважив німецький дослідник К. Кроков, не існує «німецького», «капіталістичного» або «соціалістичного» стрибка в довжину, а є просто спортивний стрибок [7]. Але результати цих суто спортивних дій, котрі виражаються в певних місцях, що їх посідають атлети, можуть бути використані у політиці. Спортивні результати існують об'єктивно, вони вимірюються, змагальність є невід'ємною складовою спорту, вона схожа на конкуренцію в політиці, але сама по собі не має політичного значення [12, с.14].

Навіть у період становлення інституту спорту в ньому був присутній ідеологічний компонент. У процесі росту його соціальної значущості зв'язки з ідеологією зростали. Використання спорту офіційною ідеологією в кожній країні здійснюється з тією самою метою, що й інших суспільних явищ: пропаганда політичного й економічного ладу, духовних цінностей, обґрунтування й виправдання політики держави і її конкретних цілей, виховання у населення потрібних системі політичних і моральних якостей тощо [9, с.23].

Ідеологічний компонент у спорті проявляється також у тому, що в ньому реалізується патріотична ідея. Жоден спортсмен не виступає сам по собі, він представляє державу, яка його підготувала до змагань, виділяла кошти на тренування, екіпірування тощо. І хоча реальність спортивних змагань відрізняється тим, що укладена в певні просторово-часові рамки, обмежується правилами і за межами цих рамок і правил не існує, перемога спортсмена неминуче стає перемогою країни, що його делегувала, служить піднесенню національної гордості й демонстрації переваги певної нації. Це знаходить відображення в різних організаційних формах і ритуалах (виконанні гімну, підйомі прапору, неофіційному командному заліку тощо) [14, с.34]. Більше того, патріотична ідея знаходить реалізацію через спорт на місцевому й клубному патріотизмі.

Слід відзначити, що спортивні коментатори у своїй роботі використовують крім імен та прізвищ спортсменів посилання на їх національність – «американець», «українець», «білорус» тощо, що привносить у розповідь про спортивні змагання елементи повсякденного іміджу певної країни, з якою неминуче корелюється виступ спортсмена, його успіхи й поразки, особливості поведінки на спортивному майданчику тощо [15, с.31]. Таким чином, престижність великого спорту в змаганнях країн і політичних систем перетворює перемоги й поразки спортсменів на символи держав, націй і політичних систем, до яких належать спортсмени.

Американський дослідник К.Л. Стівенсон серед інших функцій спорту виділяв інтегративну й політичну. Щодо політичної функції спорту, то, на його думку, «вона полягає у використанні спорту як політичного інструменту. З одного боку, можна сказати, що політичне використання спорту – це розширення його інтеграційних функцій, причому завдання спорту полягає у створенні національного почуття ідентифікації та національного престижу. З іншого боку, спорт може розглядатися як політичний засіб для визнання або невизнання інших націй» [19, с.61]. Виокремлюючи другий аспект політичної функції спорту, К.Л. Стівенсон мав на увазі, зокрема, бойкоти та відмови від участі в змаганнях як інструмент тиску на політику інших країн.

При створенні образу держави на стадії розмежування між «ми» і «вони» інтегративна функція спорту, розуміння національної ідентичності й самобутності відіграє принципову роль. В основі цієї функції лежить психологічний механізм, що має джерела в самій сутності спорту. К Кроков, який також виділяв функцію соціальної інтеграції, зазначав, що найяскравіше вона проявляється у сфері видовищного спорту, коли великі групи людей, а іноді й цілі народи ототожнюють себе з однією із сторін, що змагаються [7]. Цікаво відзначити, що командні види спорту мають більший іміджевий потенціал, ніж особисті види змагань. Глядачам, уболівальникам легше ідентифікувати себе з командою, ніж з окремим спортсменом. Відповідно перемогам у командних змаганнях зазвичай надається набагато більше значення, особливо в країнах, де колективні цінності в культурі традиційно переважають над індивідуальними. Не випадково найпопулярнішим видом спорту у світі є така командна гра, як футбол.

Німецький дослідник Г. Воннебергер серед інших суспільно-політичних функцій великого спорту запропонував розглядати функцію, яку можна назвати «представницькою». На його думку, спорт, крім усього іншого, – це «форма прояву рівня досягнень країни й сфера мирного співіснування держав з різним суспільним ладом [2, с. 149].

Початком активного використання спорту як інструменту політичного впливу на суспільство є період «холодної війни». Суперництво двох великих політичних, соціально-економічних та ідеологічних систем вимагало від політичних еліт СРСР та США застосовувати найрізноманітніші форми ведення політичної боротьби. Більшість технологій використання спорту з метою маніпуляції суспільною свідомістю, придуманих та апробованих в роки «холодної війни», використовуються і сьогодні [11, с.20]. Тому вивчення механізмів політичного впливу минулого є важливим для розуміння сучасних процесів.

Мабуть, найяскравішим прикладом продовження радянської традиції взаємин політики та спорту є Республіка Білорусь, де спорт став частиною державної ідеології. У цій країні фізкультурно-спортивному руху надано статус одного з головних державних пріоритетів, реконструюються і будуються нові спортивні об'єкти. На сьогоднішній день функціонують понад 24 тис. спортивних споруд, в тому числі 241 стадіон, 42 манежу, 14 спортивних споруд з штучним льодом, 239 плавальних басейнів, 6,3 тис. спортивних залів, 708 міні-басейнів, 11,8 тис. площинних спортивних споруд. За останні 3 роки введено в дію 19 багатофункціональних фізкультурно-спортивних споруд в різних регіонах республіки [1, с.287].

Таке ставлення до спорту в Республіці Білорусь пов'язане з особистістю Президента Олександра Лукашенка. З дитинства особливе місце у житті Олександра Лукашенка займає спорт. Так, в інтерв'ю журналістам телепрограми «Совершенно секретно» Президент Білорусі заявив: «Мета була у мене велика – стати спортсменом. Дуже хотів бути футболістом» [6, с.13]. Така мета пояснює причину перетворення спорту в сучасній Білорусі у важливу сферу державної політики. Дитяча мрія тепер перетворилась в події загальнонаціонального значення: для запрошення спортивних зірок витрачаються великі кошти; для того, щоб подивитись гру Президента, заповнити трибуни палаців спорту від занять звільняють школярів та студентів; на змаганнях за участю першої особи присутнє вище керівництво країни; державні засоби масової інформації повідомляють про спортивні досягнення Президента як про головні політичні новини. Кожний спортивний старт Олександр Лукашенко сприймає як своєрідний виклик, де він повинен обов'язково перемогти або ж виділитись на майданчику. Тому Президент Білорусі грає у хокей на позиції форварда у футболці під №1 (хоча усі вболівальники знають, що цей номер, зазвичай, належить воротарю), а також одягає чорний шолом, коли інші грають в білому [6, с.210].

У кожному обласному центрі Білорусі побудовані льодові палаці. Надалі їх зведення передбачається в кожному великому районному центрі. З'явився цілий ряд спортивних новобудов європейського класу. Так, у м. Бресті в 2007 році завершено будівництво гребного каналу, виконані всі роботи по зведенню його інфраструктури. У червні 2006 р. введено в експлуатацію універсальний спортивний комплекс «Вікторія» для ігрових видів спорту. У м. Могилеві в травні 2006 р. став до ладу спортивний комплекс «Олімпієць», що включає легкоатлетичний манеж і універсальний зал для ігрових видів спорту. Нового вигляду набули дві головні олімпійські бази країни – «Стайки» і «Раубічі». У Мінську побудований велодром – унікальна споруда світового рівня. 30 грудня 2009 року зданий в експлуатацію грандіозний олімпійський об'єкт «Мінськ-Арена», який може приймати змагання з 28 видів спорту [1, с.288]. Все це вимагає чималих коштів, які покладаються на державний бюджет, оскільки великий приватний бізнес в країні практично відсутній.

Спорт для Олександра Лукашенка – це спосіб життя, світогляд і, водночас, державна політика. «Я дуже люблю спорт – це найкраща моя якість. Вчора грав у хокей, позавчора – в теніс, раніше – у футбол...» – розповідає Президент Білорусі журналістам [6, с.289]. Фізичній культурі в країні приділяються значно більше уваги, ніж духовній. Наприклад, в 2000 році міністерству спорту Білорусі виділялось у 8,5 разів більше коштів, ніж міністерству культури. В країні побудовано близько двадцяти льодових палаців, хоча їх експлуатація – достатньо дороге задоволення, яке можуть дозволити собі справді багаті країни [6, с.290]. Президент Олександр Лукашенко – глава Національного олімпійського комітету Республіки Білорусь і ця його посада у певні періоди ставала для нього пріоритетною. Перемоги та поразки

представників Білорусі на міжнародній арені Олександр Лукашенко сприймає як власні, незважаючи навіть на постійні допінгові скандали, які супроводжують виступи білоруських спортсменів.

Сьогодні в Республіці Білорусь йде активна підготовка до проведення чемпіонату світу з хокею 2014 року. «Ми повинні бездоганно підготувати всю інфраструктуру майбутнього чемпіонату світу з хокею», – заявив Олександр Лукашенко 19 квітня 2013 року у посланні білоруському народу. «Нам вже сьогодні необхідно думати про підготовку кваліфікованого персоналу комунальних закладів харчування, готелів, спортивних об'єктів. Він повинен бути не гірше, ніж в інших країнах. Не тільки тому, щоб провести ці два або скільки тижнів, відстрілятися, а потім відзвітувати, – сказав Президент Білорусі. – Треба зробити так, щоб гості...приїхавши, сказали: «Так, це зовсім інша країна, ніж ми там у себе читаємо». І щоб іншим захотілося сюди приїхати» [8].

Говорячи про спорт в цілому, Президент Олександр Лукашенко зазначив, що тут накопичилося чимало питань. «Ми вкладаємо величезні кошти в спортивну галузь, а все частіше далекі від відчутних результатів. У підсумку довелося піти на крайні заходи – поміняти все керівництво галузі, прийняти низку рішень з ігрових видів. Від нового керівництва чекаю вибудовування чітких пріоритетів розвитку спорту, в їх основі повинен бути головний принцип – будь-яка винагорода тільки за результат», – заявив Олександр Лукашенко [8].

У Республіці Білорусь ідея інкорпорації відомих спортсменів до представницьких органів також широко впроваджується. Так, депутатом Палати представників Національних Зборів у 2012 р. став призер Олімпійських ігор в Лондоні Вадим Девятовський, чимало спортсменів серед депутатів органів місцевого самоврядування. Проте, особливість білоруської ситуації в тому, що практично відсутні спортсмени-члени політичних партій. Це пов'язано з низьким рівнем участі політичних партій в політичних процесах країни, формуванні системи влади, проте, водночас, така ситуація не дискредитує ідею співпраці політики та спорту у порівнянні із українською політичною практикою.

Спорт використовується в Республіці Білорусь для підтримки порядку, з метою каналізації протестної активності населення. Він в даному випадку дозволяє розрядити емоційну напруженість громадян, дати їм випустити пару на трибунах стадіону, а не на площах. Спорт виконує роль громовідводу, трансформуючи невдоволення внутрішньою політикою керівництва країни, глибоку невирішеність соціальних, економічних проблем. Влада вміло відводить від себе «образ ворога», переносючи його на гравців і вболівальників іншої команди. Таким чином, в ході спортивних змагань негативні образи, що формуються, підміняють собою ті конкретні політичні фігури, на які могла бути спрямована протестна активність мас.

Спорт у пострадянських країнах широко використовується політиками для формування позитивного іміджу серед виборців. Щоб показати свою підтримку влади, політики, депутати, міністри, губернатори починали займатися «президентським» спортом: великим тенісом, дзюдо тощо. У спортивну сферу привносяться політичні риси, а політичне керівництво і бізнесмени очолюють національні спортивні федерації. Також це відбувається через те, що спонсоровані гроші не перевіряються державою, під час проведення спортивних форумів вони не обкладаються податком. У силу сприятливих фінансових преференцій з боку податкового законодавства, спортивний фонд може бути інструментом відмивання грошей, дачі хабарів необхідним людям і лобіювання інтересів як політичного керівництва, так і бізнес-структур.

Спорт у пострадянських країнах є компромісом бізнес-структур з владою, коли держава пропонує приватним компаніям «підняти» збиткові соціальні проекти розвитку дитячого та масового спорту, а бізнес оточує витрачені кошти ореолом благодійності. Отже, для великого бізнесу спорт служить одним з головних компонентів іміджу соціальної відповідальності як усередині країни, так і на міжнародній арені. Так, молодший син Президента Олександра Лукашенко Дмитро, після служби в армії, очолив державне громадське об'єднання «Президентський спортивний клуб», яке займається матеріальною підтримкою спортсменів. З'ясувалось, що ця організація також активно займається бізнесом, зокрема будівництвом житлових комплексів та спортивних споруд [6, с.319].

Отже, дослідження взаємин політики і спорту у пострадянських країнах дозволило сформулювати декілька важливих висновків.

По-перше, певний тип суспільства породжує відповідний тип спорту, однак незалежно від пануючої соціально-політичної системи спорт перебуває під контролем держави. Державне регулювання дозволяє політикам використовувати спорт у своїх інтересах, насамперед, формувати певну систему соціальних і політичних цінностей у державі.

По-друге, масовий характер і тісний зв'язок спорту з усіма сучасними каналами масових комунікацій зумовлюють значне місце спорту в системі маніпуляції масовою свідомістю громадян. Спорт дозволяє підносити в негативному або позитивному світлі певну країну, її внутрішню і зовнішню політику, пануючу в країні соціально-політичну систему, існуючі соціальні, економічні, політичні та інші процеси. Створення аури сенсації дозволяє трактувати перемогу спортсмена або команди як велике досягнення державної важливості. Негативні політичні, економічні, соціальні та інші проблеми відступають на задній план.

По-третє, використання міжнародних спортивних змагань в політичних цілях відбувається, як правило, в періоди зовнішньо-або внутрішньополітичних криз. Проведення міжнародного спортивного змагання високого рангу сприяє «заморожуванню» гострих внутрішньодержавних проблем. За допомогою міжнародних спортивних змагань політичні діячі можуть вирішувати такі політичні завдання: переключати увагу людей з нагальних політичних, соціальних, економічних та інших проблем на сферу великого спорту; доводити успішність політики, що проводиться політичною елітою та органами державної влади країни, а також підвищувати престиж країни-організатора змагання та її перших осіб на міжнародній арені; формувати у населення почуття гордості за країну і проведену її керівництвом політику; утверджувати певну систему політичних цінностей і поширювати її в інші країни; використовувати змагання як частину передвиборчої кампанії певних політичних діячів чи партій тощо.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Белорусский путь [Текст] / Под ред. О.В. Пролесковского и Л.Е. Криштаповича. – Мн.: Информационно-аналитический центр при Администрации Президента Республики Беларусь, 2009. – 416 с.
2. Воннебергер Г. Общественные функции большого спорта [Текст] / Г. Воннебергер // Спорт и образ жизни : Сб. ст. – М.: ФиС, 1979. – С. 144-152.
3. Гуськов. С.И. Государство и спорт: о государственной политике зарубежных стран в области физического воспитания и спорта [Текст] / С.И. Гуськов. – М.: Государство и спорт, 1996. – 176 с.
4. Зелинский С.А. Управление психикой посредством манипулятивного воздействия [Текст] / С.А. Зелинский. – СПб.: СКИФИЯ, 2009. – 528 с.
5. Кара-Мурза С.Г. Манипуляция сознанием [Текст] / С.Г. Кара-Мурза. – М.: Эксмо, 2006. – 832 с.
6. Карбалевич В. Александр Лукашенко: политический портрет / В. Карбалевич. – М.: Партизан, 2010. – 720 с.
7. Кроков К.Г. Общественные и политические функции спорта [Текст] / К.Г. Кроков // Взаимоотношения спорта и политики с позиций гуманизма : Сб. ст. – М.: Гуманитарный Центр «СпАрт», 2005. – С. 149-161.
8. Лукашенко: мы вкладываем огромные средства в спорт, но далеки от ощутимых результатов [Электронный ресурс]. – Режим доступа: http://naviny.by/rubrics/sport/2013/04/19/ic_news_125_415126/
9. Нилин А.П. XX век. Спорт [Текст] / А.П. Нилин. – М.: Молодая гвардия, 2005. – 548 с.
10. Нужденов К.Э. Спорт как инструмент политического воздействия на современное общество». Автореферат на соискание ученой степени к.полит.н. – М., 2012.
11. О'Махоуни М. Спорт в СССР: физическая культура, визуальная культура [Текст] / пер. с англ. Е.Лямина, А.Фишман. – М.: Новое литературное обозрение, 2010. – 296 с.
12. О государственной политике ведущих зарубежных стран в области физического воспитания и спорта [Текст]. – М.: Координац. ком. по физ. культуре и спорту при Президенте Рос. Фед., 1996. – 24 с.
13. Олейник Н. А., Ашанин В.С., Камаев О., Кудиненко В., Таран Л., Эпштейн Л. [Электронный ресурс] / Н. Олейник, В. Ашанин, О. Камаев, В. Кудиненко, Л. Таран, Л. Эпштейн. Спорт и политика: социологический анализ взаимодействия в странах СНГ. – Режим доступа: <http://refs.co.ua/74301-SNG.html>
14. Ортега-и-Гасет Х. Запах культуры [Текст] / Пер. с исп. Симонов В.В. – М.: Алгоритм, Эксмо, 2006. – 394 с.
15. Прозуменщиков М. Ю. Большой спорт и большая политика [Текст] / М.Ю. Прозуменщиков. – М.: Российская политическая энциклопедия (РОССПЭН), 2004. – 478 с.
16. Прокопенко И.С. Штурм сознания [Текст] / И.С. Прокопенко. – М.: Эксмо, 2012. – 384 с.

17. Родиченко В. С. Олимпийская идея для России (повторение пройденного) [Текст] / В.С. Родиченко. – М.: Сов. Спорт, 2004. – 246 с.
18. Сиджански Д. Спорт и политика по Пьеру де Кубертену [Текст] / Д. Сиджански // Международное спортивное движение: Экспресс-информация. – 1987. – Вып. 5. – С. 12-17.
19. Стивенсон К.Л. Спорт как современный социальный феномен: функциональный подход [Текст] / К.Л. Стивенсон // Спорт и образ жизни : Сб. ст. – М.: ФиС, 1979. – С. 58.65.
20. Столяров В.И. Взаимоотношения спорта и политики (социально-философский и методологический анализ) [Текст] / В.И. Столяров // Взаимоотношения спорта и политики с позиций гуманизма : Сб. ст. – М.: Гуманитарный Центр «СпАрт», 2005. – С. 5-123.
21. Фомин Ю.А. Концепция «спорт – вне политики» и ее место в современной идеологической борьбе [Текст] / А.А. Фомин // Социально-педагогические проблемы физической культуры и спорта : Сб. науч. трудов. – М.: Наука, 1988. – С. 73-82.
22. Хейзинга Й. Человек играющий [Текст] / Пер. с нидерланд. Сильвестров Д. – СПб.: Азбука-классика, 2007. – 384 с.
23. Шатилов А.Б. Проблема взаимоотношений спорта и политики в XX-XXI в. [Текст] / А.Б. Шатилов // Грани политического: политика и «сопредельные» поля. – М.: Гуманитарный Центр «СпАрт», 2003. – С. 23-41.
24. Щепинов А.О. Взаимодействие спортивной сферы с политической системой общества в современной России. Автореферат на соискание ученой степени к.полит.н. – М., 2012.
25. McIntoch P. Sport in Society / P. McIntoch. – London: West London Press, 1989. – 208 p.

АНОТАЦІЯ

Недокус І. СПОРТ І ПОЛІТИКА У ПОСТРАДЯНСЬКИХ КРАЇНАХ (НА ПРИКЛАДІ РЕСПУБЛІКИ БІЛОРУСЬ)

У статті проаналізовано основні підходи до розуміння взаємин спорту і політики. Розкрито політичні функції спорту. Доведено, що використання спорту у політиці здійснюється з метою: обґрунтування політичного й економічного ладу країни, виправдання політики держави і її лідерів, виховання у населення потрібних системі політичних і моральних якостей особистості тощо. Висвітлено використання спорту як політичної технології в Республіці Білорусь. Охарактеризовано роль особистості Президента Олександра Лукашенка у становленні державної політики у галузі спорту в країні.

Ключові слова: спорт, ідеологія, пострадянські країни, політичні технології, політична свідомість.

SUMMARY

Nedokus I. SPORT AND POLITICS IN POST-SOVIET COUNTRIES (THE CASE OF THE REPUBLIC OF BELARUS)

The paper analyzes the key approaches to understanding the relationship of sport and politics and reveals the political functions of sport. It is proved that sport is used in politics in order to justify the political and economic systems of the country as well as its policy and leaders and to bring up vital for the system political and moral qualities. The use of sport as a political technology in the Republic of Belarus is described. The role of the President Alexander Lukashenko in the formation of public policy in the field of sport in the country is defined.

Keywords: sport, ideology, post-Soviet countries, political technologies, political consciousness